

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR SVENSKA VALLFÖRENINGEN – verksamhetsåret 1 juli 2023–30 juni 2024

Föreningens styrelse

Under verksamhetsåret 2023/2024 har styrelsen haft följande sammansättning:

Linda af Geijersstam, Kåtorp, Färjestaden	ordförande
Nilla Nilsson-Linde, SLU, Uppsala	sekreterare
Kjell Sandahl, Vasen, Nye	kassör
Lars Jakobsson, Blyberga, Lillkyrka	adjungerad kassör
Maria Wahlquist, Lagestorp, Vallåkra	
Matilda Johansson, Runsten, Färjestaden	
Lasse Larsson, Växbo, Bollnäs	
Thomas Bengtsson, Ahleslöv, Rolfstorp	

Suppleanter:

Rolf Spörndly, SLU, Uppsala	v. ordförande
Kerstin Persson, Arbelunda, Köpingsvik	
Per-Anders Andersson, Brunseryd, Sävsjö	
Jacob Gustawson, Billinge, Norrtälje	
Gunnar Liljebäck, Östra Stråkan, Överkalix	
Sofia Kämpe, Skogaryd, Karlsborg	

Adjungerade:

Jan Jansson, Dalstorp
Lars Jakobsson, Blyberga, Lillkyrka

Revisorer

Revisorer har varit Lars Ericson, Umeå och Magnus Halling, Uppsala med Ingvar Persson, Umeå och Gunnar Danielsson, Kosta som suppleanter.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Göran Lindgren, Klässbol, sammankallande, Per Rudengren, Mellösa, Victoria Thuillier, Stockholm, Thomas Karlberg, Söderköping och Emma Hjelm, Hörby.

Målsättning

Föreningen skall inspirera till en intensiv verksamhet på vallområdet inom ramen för de resurser som redan finns samt verka för utökade resurser. Verksamheten skall utgå från lantbrukarnas behov och gälla hela företaget. Samarbete mellan olika organisationer som

Handwritten signatures and initials: JAM, KS, and others.

arbetar inom grovfodersektorn skall främjas. Föreningen skall främja forskning, försöksverksamhet och rådgivning.

Följande målsättningar skall vara vägledande för **styrelsens** arbete:

* Sköta medlemsvården

- Lokalföreningen är central för medlemsvärvningen. Styrelsen skall stötta lokalföreningarna och kommunikationen dem emellan samt verka för bildandet av nya föreningar.
- Ökad kännedom om föreningens existens behövs för medlemsvärvning.

* Identifiera angelägna kunskapsluckor

- Styrelsen skall identifiera och belysa problemområden som kan fokuseras vid t.ex. seminarier, års- och sommarmöten.
- Styrelsen skall verka för att vallföreningen får medverka vid prioriteringen av medel till forsknings- och försöksverksamhet på grovfoderområdet.

* Förmedla kunskap

- Styrelsen skall förmedla aktuell kunskap och erfarenheter från såväl forskningen som praktiken via t.ex. Svenska Vallbrev för att få fler kompetenta grovfoderproducenter.
- Styrelsen skall informera samhället, t.ex. politiker, om aktuella frågor med vallanknytning.
- Exempel på upplysningsverksamhet är annonsering av olika typer av utbildningar på grovfoderområdet.

Styrelsemöten

Styrelsen har under verksamhetsåret förutom årsmötet haft åtta protokollförda sammanträden, varav fem i digital form via verktyget Zoom. Samtliga ordinarie ledamöter och suppleanter kallas till samtliga möten.

Årsmötet

Svenska Vallföreningen höll sitt årsmöte på Naturbruksskolan Uddetorp i Skara torsdagen den 9 november 2023 (bil. 1). Drygt 30 medlemmar deltog på årsmötet. Rolf Spörndly har publicerat ett referat från årsmötesseminarier i Svenska Vallbrev 2023:7 (bil. 2). Presentationerna från mötet finns allmänt tillgängliga på Svenska Vallföreningens hemsida. Seminariet samlade 67 personer inkl. studenter från Biologiska Yrkesskolan på Uddetorp. Vidare mötte blivande husdjursagronomer vid SLU styrelsen och diskuterade vallfrågor kvällen före årsmötet.

Vid Svenska Vallföreningens årsmöte hade Kristina Sigfridsson, Boden avböjt omval. Som ordinarie ledamöter omvaldes Nilla Nilsson-Linde samt nyvaldes Lars Larsson, Bollnäs, båda på tre år. Till suppleanter omvaldes Rolf Spörndly och Gunnar Liljebäck på tre år.

Till ordinarie revisorer för räkenskapsåret 2023/2024 omvaldes Lars Ericson, Umeå och Magnus Halling, Uppsala. Till suppleanter omvaldes Ingvar Persson, Umeå och Gunnar Danielsson, Kosta. Till valberedning omvaldes Göran Lindgren, Klässbol (sammankallande), Emma Hjelm, Hörby, Thomas Karlberg, Söderköping, Per Rudengren, Mellösa och Victoria Thuillier, Stockholm.

TS MW K
M ~~AK~~ KS

Lokalföreningar

Svenska Vallföreningen har sammanlagt 17 lokalföreningar efter att Jönköpings Läns Vallförening återstartats 2022. Då Västmanlands Vallförening slagits ihop med Upplands Vallförening kallas den gemensamma föreningen numera Mälardalens Vallförening. Exempel på verksamheter initierade eller ordnade av lokalföreningarna är fält-, stall-, gårds- och betesmarksvandringar, maskindemonstrationer samt studieresor, t.ex. till Borgeby Fältdagar. Temadagar och temakvällar anordnas gällande t.ex. bete, stallgödsel, surgörning av flytgödsel, markpackning, fasta körspår i vallen, kalkning, gödsling, bevattning, dränering, insåningsteknik, arter, sorter och fröblandningar, ogräs, vallprognoser, foderanalyser, majs, ensilering, höberedning, lagringsförluster, vallfoder till häst och får, ökad grovfoderandel i foderstaten, ekonomi, skador av vildsvin, rovdjursstängsel, Grovfoderverket, Borgeby Fältdagar, demonstration av vallförsök, energieffektiva vallfoderkedjor, precisionsodling av vall, rapporter från studieresor och EU-projekt. Samarbeten sker ofta i arrangemangen, t.ex. med rådgivningsföretag, maskinföretag, företag som marknadsför frö och andra insatsvaror, LRF, SLU, naturbruksgymnasier, Studieförbundet Vuxenskolan, Greppa näringen eller Länsstyrelsen. Vallföreningen medverkar ibland också på utställningar eller konferenser.

Föreningen bygger på engagerade medlemmar och lokalavdelningar runtom i Sverige. För att upprätthålla den aktivitet som medlemmarna kräver och öka medlemsantalet, verkar styrelsen för att ytterligare lokalföreningar bildas. Sedan en del år arbetar Västsveriges Vallförening under andra former tillsammans med HS Västra i ett speciellt Vallgille. Kontakt har även tagits av Hushållningssällskapet angående aktivering av Tjustbygdens och Värmlands vallföreningar.

Medlemmar

Antalet betalande medlemmar vid bokslutsdagen 240630 var 1 377 jämfört med 1 537 230630. Den 14 oktober hade föreningen 1 456 medlemmar som betalat årsavgift från 1 januari, jämfört med 1 591 medlemmar 231016, alltså en minskning med 135 medlemmar (bil. 3). Under året har en gallring skett i medlemsregistret så att personer som inte betalat medlemsavgift de senaste två åren strukits.

Antalet medlemmar vid årsskiftet utgör grunden för utbetalningarna till respektive aktiv lokalförening. Medlemsvärvningskampanjer för att hålla uppe medlemsantalet har uppdragits åt och genomförts av HIR Skåne i Skaraborg vilket t.o.m. augusti 2024 givit 19 nya medlemmar. I bilaga 3 redovisas antalet medlemmar i de olika lokalföreningarna, eller där sådana inte finns, antalet medlemmar i länet. Det är lämpligt att värva vart tredje år för att försöka behålla antalet medlemmar. Styrelsen har verkat för ökat medlemsantal bl.a. genom aktiv spridning av värvningsbroschyren samt tidskriften Svenska Vallbrev. Medlemmar har också värvats i samband med olika sammankomster, t.ex. på kurser och mässor.

Följande lokalföreningar uppvisade verksamhet som berättigar till 100 kr per medlem under kalenderåret 2023: Mälardalen, Östergötland (halvt bidrag), Skåne, Halland, Sjuhärad, Jönköping, Skaraborg, Örebro, Gävleborg och Västerbotten (bil. 4). I områden utan lokalföreningar kan aktiviteter i Vallföreningens intresse stödjas med bidrag. Ej utbetalda medel avsedda för lokalföreningarna skall användas dels för att initiera lokala aktiviteter, dels för att arbeta på riksplanet med information, lobbying m.m. Under verksamhetsåret har inga ansökningar om aktivitetsbidrag inkommit.

Ekonomi

Angående föreningens ekonomi hänvisas till verksamhetsårets resultat- och balansräkning som i detalj redovisas separat. Styrelsen redovisar ett underskott för verksamhetsåret 2023–2024 på 36 623 kr (föregående år överskott 4 133) med ett eget kapital inklusive årets resultat om 726 561 kr (763 184) vid en balansomslutning på 1 522 204 kr (1 459 507). Som underlag för beslut om medlemsavgift för 2023/2024 låg en budget med ett underskott om 52 000 kr. Underbalanseringen får ses i sammanhanget med tidigare år redovisat överskott vilket speciellt var en effekt av pandemirestriktionerna. Medlemsavgiften har varit 550 kr/år varav 100 kr går till lokalföreningen, såvida minst en aktivitet utöver aktivitet i samband med årsmötet redovisas, eller till lokal verksamhet i de län där vallförening inte finns. Nytt för verksamhetsåret är att ungdomar upp till 25 år endast behöver betala 250 kr i medlemsavgift. De får vallbrev men lokalföreningen får ej 100 kr för dessa medlemmar.

Löpande bokföring och medlemsregister har under verksamhetsåret skötts av Rådgivarna Sjuhärad, Länghem. En övergång till redovisningssystemet Fortnox är påbörjad. Det digitala kostnadsfria verktyget Zoom har använts för föreningens möten. Föreningen har numera betalningsfunktionen Swish. Svenska Vallföreningens är registrerad som arbetsgivare hos Skatteverket och kan därmed betala ersättningar som lön till jämförliga villkor för den enskilde. En beloppsgräns för att ensam få teckna firma är satt till 150 000 kr.

Verksamheten

Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) har två stiftelser med anknytning till vallodling. I Stiftelsen Svenska Vallföreningens fonder representeras Svenska Vallföreningen av Lars Jakobsson med Göran Lindgren som adjungerad 2022–2024. I övrigt är LRF, KSLA och SLU representerade med Frö- och Oljeväxtodlarna som adjungerade. I Stiftelsen Anders Elofsons fond representeras Svenska Vallföreningen av Lars Jakobsson och Göran Lindgren 2022–2024. I övrigt är Frö- och Oljeväxtodlarna och KSLA representerade med SLU och LRF som adjungerade. Medel kan sökas i februari. Avkastningen disponeras för främjande av fondernas syften i frågor om odling, utfodring, ekonomi eller teknik avseende betes-, vall- och fröodlingssektorn. Stöd ges dels till projekt ägnade att främja dessa områden, dels till resestipendier, främst för utrikes resor. Lars Jakobsson rapporterar kontinuerligt till styrelsen om KSLA:s beslut.

KSLA delar fr.o.m. 2012 ut en belöning, Anders Elofsons medalj, till framträdande företrädare för forskning och försök, upplysning och information samt praktisk verksamhet inom områdena betes- och vallfrågor samt fröodling av vallväxter. Belöningen brukar delas ut på KSLA:s högtidssammankomst den 28 januari. Veterinär Kristina Åkermo, Oviken, Jämtland, har tilldelats Anders Elofsons medalj för hennes design och genomförande av företaget Oviken Ost, en framgångssaga från odling av vullen, uppfödning och skötsel av mjölkfären på parasitfritt bete till mjölkens förädling till prisbelönta ostar.

Linda af Geijersstam har medverkat på årsmöte med Skånska Vallföreningen 240301 där hon berättade om EU-projektet G4AE. Linda medverkade även på en valldag i Gudmundstorp i Sjuhärad 231004. De filmer som Sofia Kämpe tillsammans med Svante Andersson i Skaraborgs Vallförening spelat in om valletablering finns nu på Youtube, <https://www.youtube.com/channel/UCGDQySpJm2KB1UNs2kn74qg>. Före detta ordföranden i Svenska Vallföreningen, Anna Carlsson och Maria Wahlquist medverkade

TB
KS
MW
M
Wahlquist

på en betesdag hos Sofia Kämpe 230903. Rolf Spörndly medverkade på valldag med Jönköpings Vallförening på Vallersta gård, Värnamo gällande ensilagekvalitet.

Svenska Vallföreningen är medlem i LRF:s Växtodlingsråd och Jacob Gustawson deltog 240319 i möte i Stockholm; Hur kan vi tillsammans säkra svensk växtodling? Inga remissvar har lämnats under året.

Rolf Spörndly har under många år arbetat med vallprognos.se, som är ett verktyg för att följa kvalitetsutvecklingen i vall i olika delar av Sverige. Arbetet leds nu av Bengt-Ove Rustas på SLU. Styrelsen har engagerat sig i en utveckling av verktyget. Maria Wahlquist och Sofia Kämpe representerar föreningen i utvecklingsgruppen som har haft möte på zoom 231206 samt Maria 240311 (då vi fick godkänt för en lägre avgift).

Nilla Nilsson-Linde representerar EGF (European Grassland Federation) i EU-projektet SUPER-G:s (Sustainable Permanent Grassland Systems and Policies) External Advisory Panel, vilket innebär att det finns möjligheter att framföra synpunkter på projektets upp-läggning, genomförande och resultatspridning. Det femåriga projektet avslutades 2024.

Föreningen har en utvidgad kontaktyta i och med medlemskap i Landsbygdsnätverket sedan 2022.

Thomas Bengtsson har haft kontakt med Lantmännen Lantbruk angående risken för brist på godkända ogräsmedel för vallinsädd framöver.

Frågan om selen ska tillföras via gödsel eller foder har lyfts och arbetas vidare med på ett kommande årsmöte samt i en artikel i Svenska Vallbrev av Rolf Spörndly.

LRF Häst har erbjudit Svenska Vallföreningen att annonsera interaktivt under två år, <https://www.sebroschyr.se/LRFhast/MailView/> (bil. 5). Maria Wahlquist och Matilda Johansson håller i arbetet med att tillgängliggöra intressant material för hästägare och Rolf Spörndly skriver en artikel om hästfoder i Svenska Vallbrev.

Nilla Nilsson-Linde har medverkat i planeringen av en studieresa för 35 tyska lantbrukare som gick av stapeln 17–22 juni 2024 med koppling till G4AE-projektet. Bland annat besöktes Lövsta Forskningscentrum, Uppsala och Stenhammar Gods, Flen, där Nilla medverkade samt Sofia Kämpe i Karlsborg, där Linda af Geijersstam medverkade. Inom nämnda projekt har Linda af Geijersstam medverkat på fältvandringar med Torslundalamm 230703 samt hos Hulda Wirsén 230717, och Sofia Kämpe har haft fältvandring på Torpet 230903.

Beteskalendern

Information om Beteskalendern finns på föreningens hemsida där man också kan beställa av Maria Wahlquist till självkostnadspris, www.svenskavall.se. Information om Beteskalendern har gått ut via Svenska Vallbrev och verktyget har även uppmärksammats vid olika utbildningar. Även i år har vi haft visat intresse och sålt kalendern.

Borgeby Fältdagar

Svenska Vallföreningen medverkade på Borgeby fältdagar 26–27 juni 2024 och delade monter med Klöver Ess Agri. Diverse material fanns i montern, t.ex. roll-up, nyhetsbrev och flyers för Grazing4AgroEcology och den pågående betestävlingen, särtrycket om vall och bete, rapport om möjliga åtgärder vid torra samt Svenska Vallbrev. Placeringen av bord och stolar utanför tältet var lyckat. Vi hade båda dagarna besök av HIR Skånes Hästgrupp ca 10 personer som fick information om Vallföreningens verksamhet i hela Sverige samt om G4AE-projektet och den pågående betestävlingen. Vidare korades Årets Vallmästare där Svenska Vallföreningen medverkar i juryn via Linda. Maria medverkade båda dagarna, Linda och Nilla dag 1 samt Thomas, Åke Johansson och Kerstin dag 2.

Sommarmötet

Svenska Vallföreningens sommarmöte arrangerades av Maria Wahlquist med assistans av Cissi Bjerström, Skånska Vallföreningen på Österlen, *Där himlen möter havet – från frö till foderbord*, den 20–21 juli 2023 och hade ett femtiotal deltagare (bil. 6). Ett referat har skrivits av Linda af Geijersstam och Cissi som publicerats i Svenska Vallbrev 2023:6 (bil. 7). En artikel om såväl sommarmötet som om resan till de tyska betesdagarna inom projektet Grazing4AgroEcologi publicerades i Tidningen Husdjur 2023:8 (bil. 8).

Finansiering och prioritering av vallförsök

Föreningen har under året fortsatt att verka för en större förståelse för vallens ekonomiska betydelse för animalieproduktionen och behovet av resurser för forskning och utveckling. Ämneskommittén för vall- och grovfoder i Fältforsk (kontaktorgan mellan SLU och externa intressenter gällande fältforskning inom jordbruksområdet) anordnade ett digitalt möte 231114 där Linda af Geijersstam framförde Svenska Vallföreningens forskningsprioriteringar (bil. 9). Vidare medverkade hon i möte med ämneskommitté vatten och växtnäring 240322 där stallgödselspridning till vall behandlades (bil. 10). Nilla Nilsson-Linde deltog 230926 vid ett seminarium inom SLU Grogrund där forskningsprioriteringar diskuterades inom vallområdet.

Linda af Geijersstam ingår på Lantmännens mandat i Stiftelsen Lantbruksforskning (SLF:s) branschgrupp för livsmedel – animalier. Branschrådets förslag utgör underlag för stiftelsens fortsatta bedömning av inkomna ansökningar. Information om alla SLF:s projekt finns i Projektbanken, www.lantbruksforskning.se.

Vallmästaren

Tidningarna Husdjur och Nötkött tillsammans med Svenska Vallföreningen, Gård & Djurhälsan, Sveriges lantbruksuniversitet och Växa Sverige har sedan ett antal år tillbaka genomfört en vallensilagetävling vid namn Vem blir årets vallmästare? Tävlingen instiftades 2002. I tävlingen efterlyses vallodlare som lyckats med att hålla en jämn och hög vallfoderkvalitet under flera år kombinerat med en lönsam mjölk- eller köttproduktion och ett intresse för vallodling. Svenska Vallföreningen representeras av Linda af Geijersstam medan Nilla Nilsson-Linde och Rolf Spörndly representerar SLU i juryn.

Till Årets Vallmästare 2024 utsågs familjen Uhlin på Lyngens gård utanför Laholm. Gården har 110 kor plus rekrytering. Många års finslipande av vallstrategin var en av de saker som imponerade på juryn; *Närhet i flera led är ett vinnande koncept på Lyngens*

gård. Det gäller såväl val av vallfröblandning, kontakt med maskinstation som analys av näringsvärden, där allt sker i nära kontakt med lokala företag. Generationers erfarenheter har gett en vallodling i framkant, rådgivning har trimmat strategin till en tidigare första-skörd. Med hjälp av bevattning minskas sårbarheten för torrår. Resultatet ger ett grov-foder i toppklass som lägger grunden för både en hög mjölkproduktion och fin tillväxt på gårdens stutar. Prisutdelningen skedde på Borgeby Fältdagar den 26 juni i samband med fältdemonstrationen av vallmaskiner.

Grazing4AgroEcology

Svenska Vallföreningen har under verksamhetsåret medverkat i ett EU-projekt om agro-ekologi och bete inom Horizon Europe, HORIZON-CL6-2021-GOVERNANCE-01-28 – Thematic networks to compile and share knowledge ready for practice. Projektet Grazing4AgroEcology (European Network to promote grazing and to support grazing-based farms on their economic and ecologic performances as well as on animal welfare) och är ett s.k. tematiskt nätverk. Nätverket är baserat på en multiaktörsstrategi där representativa lantbrukare och lantbrukargrupper arbetar tillsammans med grundforskning och tillämpad forskning, rådgivningsföretag och bransch i en kunskapskedja för bete, ”betes-AKIS”. Svenska Vallföreningen (Linda af Geijersstam och Lars Jakobsson) och SLU (Nilla Nilsson-Linde och Anna Hessle) är partners från Sverige. Koordinator är Arno Krause, Grünlandzentrum Niedersachsen/Bremen, åtta länder (Tyskland, Irland, Nederländerna, Frankrike, Sverige, Italien, Rumänien och Portugal) och 18 partners deltar och representerar därmed olika klimatiska förhållanden i Europa och ett brett utbud av betesmetoder. Projektet omfattar 3 miljoner Euro varav 99 900 Euro motsvarande 10,25 arbetsmånader är destinerat Svenska Vallföreningen och pågår i 3,5 år (sep 2022–feb 2026). Projektet har hemsidan www.g4ae.eu. Där finns även länkar till Facebook, X, Instagram, LinkedIn samt Youtube och man kan anmäla intresse för att ta del av nyhetsbrev.

Grazing4AgroEcology (G4AE) syftar till att vända nedgången av bete i Europa genom att stimulera betesbaserade produktionssystem med potential att producera högkvalitativa livsmedel, att gynna lantbrukets konkurrenskraft samt djurvälstånd liksom andra ekosystemtjänster uppskattade av allmänheten. Projektet kommer att stödja lantbrukares arbete med betesbaserade system för miljön, djuren och samhället, för att producera hälsosammare mat med mindre påverkan på naturresurser. G4AE inriktar sig samtidigt på EU:s Green Deal-mål om återställande av biologisk mångfald, minskning av näringsförluster och minskning av växthusgasutsläpp. Projektet har fokus på ekonomisk, ekologisk och social uthållighet.

Femton gårdar är med i varje land (*Partner Farm Network*) för att hitta och sprida innovationer för att främja bete för agroekologi. Såväl ekologiskt som konventionellt, naturbete och åkerbete samt mjölk- nötkötts- och lammproduktion ingår. Några ingredienser i projektet är följande: *fältvandringar*, *diskussionsgrupper*, *seminarier*, enkäter om vad som är *hinder* för utökad betesdrift, *ökad digitalisering* genom webinarier, digitala interaktioner, videos och medieträning (story-telling m.m.), olika typer utbyten mellan lantbrukare nationellt och internationellt, produktion av en mängd praktiskt tillämpbart *informationsmaterial samt utbildningsmaterial* för nuvarande och framtida betesbönder, tillgängligt i en öppen *datas*. Projektet har särskilt fokus på unga lantbrukare. Flera av aktiviteterna sammanfaller med Svenska Vallföreningens ordinarie verksamhet.

Den årliga s.k. Young Farmers Tour gick till Leeuwarden i Nederländerna och samordnades delvis med EGF:s Workshop Grazing, delvis med EGF 2024 (bil. 11). Efter att en liten

Handwritten signatures and initials in blue ink: JB, KS, MW, M, and a signature that appears to be 'Linda'.

grupp på fem personer med kort varsel åkte till betesdagarna i Tyskland 2023 deltog hela 14 rådgivare inom både växt- och djurområdet, lärare, studenter, lantbrukare och en journalist på tidningen Jordbruksaktuellt på resan till Nederländerna. Motsvarande resa inom G4AE-projektet, den sista, kommer att gå till Irland i slutet av 2025.

Inom projektet anordnas även betestävlingar i de aktuella länderna med syftet att lyfta intresset för bete i Europa, både på åkermark och naturbetesmark. I Sverige utlystes för första gången tävlingen Sveriges Betesmästare i april 2024. En jury bestående av Margareta Dahlberg, MD Lantbruksråd; Anki Olsson, tidningarna Husdjur och Nötkött; Carl Helander, SLU; Nilla Nilsson-Linde, SLU/Svenska Vallföreningen; och Anna Hessle, SLU/Föreningen Naturbeteskött, är utsedd och vinnaren kommer att koras på Elmia den 17 oktober 2024. Priset är att delta i en studieresa till Irland i slutet av april 2025 tillsammans med de andra vinnarna i G4AE-projektet. Projektet rapporteras löpande i Svenska Vallbrev och flera artiklar har publicerats i lantbrukspressen, t.ex. Jordbruksaktuellt och Tidningen Nötkött.

SustAinimal

Svenska Vallföreningen är med som partner i den stora Formas-finansierade centrumbildningen SustAinimal 2021–2024, <https://www.slu.se/site/sustainimal/>. SustAinimal är ett kunskapscentrum med mål är att identifiera och utveckla djurens roll för ökad livsmedelsproduktion, hållbarhet och konkurrenskraft i framtidens svenska livsmedelssystem. Nilla Nilsson-Linde är en av två delprojektledare för vall och bete med speciellt ansvar för fältförsök om sen anläggning av vall i höstsäd och rotröta i rödklöver samt medverkan i Grazing Living Labs och centrals processteam. Nilla Nilsson-Linde har medverkat i kommunikation och publicering av en enkät om bete för mjölkbönder inom Norrmejeriers område. Resultaten är kommunicerade på EGF 2022 i Caen, Vallkonferens 2023 i Uppsala och på Nordiska Jordbruksforskarens Kongress i Selfoss, Island, 230927. En vetenskaplig artikel finns nu också publicerad; *Karlsson, A.-K., Krizsan S.J. & Nilsson-Linde, N. 2024. SustAinimal Grazing Living Lab – a survey of grazing management on dairy farms in northern Sweden. Acta Agriculturae Scandinavica, Section B – Soil & Plant Science 74:1, 1–6. DOI:10.1080/09064710.2024.2304757*. Projektet avslutas 241130 men en ansökan om förlängning i ytterligare fyra år är insänd till Forskningsrådet Formas i maj 2024. Nilla Nilsson-Linde har medverkat i skrivprocessen och Svenska Vallföreningen är åter med som extern partner. Artiklar från SustAinimal rapporteras fortlöpande i Svenska Vallbrev. Undantag har gjorts genom att lägga ut dem på hemsidan direkt så att SustAinimal kan länka dit.

EGF

Svenska Vallföreningen är medlem i European Grassland Federation, EGF, www.europeangrassland.org, vars uppgift är att skapa kontakt mellan de europeiska vallorganisationerna. EGF skall också ordna konferenser och symposier för att förbättra utbytet av vetenskaplig kunskap på vallområdet. Information om EGF:s konferenser och symposier sker fortlöpande till styrelsen samt via Svenska Vallbrev till alla medlemmar. Uppdraget att representera norra Europa i det verkställande utskottet för EGF växlar mellan de nordiska länderna och Danmark efterträdde Sverige 2021. Nilla Nilsson-Linde är representant för Sverige.

JOB MW M
K
KS

EGF 2024 arrangerades med 325 deltagare i Leeuwarden, Nederländerna 9–13 juni 2024 (*Why grasslands?*) med en betesworkshop den 9 juni med 81 deltagare varav ett stort antal från Sverige. Nilla Nilsdotter-Linde deltog på såväl betesworkshop som EGF 2024. Det arrangerades också en Young Farmers Tour med 46 deltagare, varav 14 från Sverige (se vidare Grazing4AgroEcology). Svenska Vallföreningens tidigare ordförande, Anna Carlsson tillfrågades om att hålla ett plenumföredrag om *Grasslands – for whom?* På EGF 2024. Anders Carlsson och Nilla Nilsdotter-Linde medverkade också i skrivandet av tillhörande uppsats. Den liksom alla andra uppsatser finns tillgängliga på EGF:s hemsida, https://www.europeangrassland.org/fileadmin/documents/Infos/Printed_Matter/Proceedings/EGF2024.pdf

Kommande EGF-möten arrangeras som symposium i Reading, Storbritannien 15–17 september 2025 (*Multi-species swards*) och därefter som konferens i Évora, Portugal 13–16 april 2026 (*Challenges and innovations for grasslands resilience*).

BGS

Svenska Vallföreningen är medlem i British Grassland Society, BGS. Den brittiska vallföreningen ger ut tidskrifterna Grass and Forage Science och Grass Farmer, samt tillhandahåller en omfattande publikationsservice även i övrigt. Konferenser, sommar- och vintermöten inom grovfoderområdet anordnas årligen. Svenska Vallföreningens sekreterare har förmedlat information om kommande aktiviteter till styrelsen. Information samt slutsatser av intresse för svensk vallodling publiceras i Svenska Vallbrev. Föreningen har en väl utvecklad hemsida, <http://www.britishgrassland.com>.

Svenska Vallbrev

Redaktionsgruppen har bestått av Gun Bernes, Umeå, Irène Persson, Örebro samt Nilla Nilsdotter-Linde. Ett åttasidigt, fyra sexsidiga och två fyrsidiga nummer av Svenska Vallbrev har utarbetats. Tidskriften har haft följande annonsörer: Svenska Foder, Lantmännen och Salinity AB. Vallbreven utkommer som momsbefriad posttidning med sekreteraren som ansvarig utgivare och de trycks på LH Tryck, Ulricehamn. Aktuella resultat från forskning och praktik redovisas och information om kommande eller genomförda aktiviteter förmedlas. De rikstäckande vallbreven kompletteras med lokala vallbrev i vissa områden.

Hemsida

Svenska Vallföreningens hemsida har adressen www.svenskavall.se. Den innehåller värvningsbroschyrens innehåll, adresslista till lokalföreningar, kontaktpersoner och riksstyrelse, förteckning över rubrikerna i vallbreven, vallbrev äldre än ett år för ett antal år tillbaka, länk till kassören för medlemskap samt information om aktuella händelser nationellt och internationellt, t.ex. årsmöte, sommarmöte, lokala möten, vallmästartävling, Vallkonferens, EGF, Inno4Grass, Grazing4AgroEcology etc. Vidare finns information om när, var och hur man kan söka medel i vallodlingens intresse samt olika typer av remissyttranden från föreningen. Ett artikelarkiv finns med t.ex. reserapporter från styrelsens studieresor till Storbritannien 2003, Belgien 2007, Österrike 2011 och om Vallfröseminariet 2004, Vallkonferens 2014, 2017, 2020 och 2023. Under 2018 har artiklar om torkan och dess konsekvenser publicerats med länkar till andra websidor och en enkät har lagts ut inom projektet Inno4Grass. Under 2019 har särtrycket *Vall och betesdjur – för livsmedelsförsörjning*,

JR KS
MW M
Wess

biologisk mångfald och miljö marknadsförts på hemsidan. Under årsmötet 2023 hölls ett antal föredrag om rörsvingel vars presentationer finns på hemsidan.

Sociala medier

Svenska Vallföreningens har under verksamhetsåret delat händelser via Facebook samt Instagram-kontot svenska_vallforeningen under Matilda Johanssons och Linda af Geijersstams ledning. Svenska Vallföreningen har på Facebook 666 följare och Instagram 615 följare. På Instagram har 96 unika inlägg postats sedan sidans start, bl.a. information om vallkurser vid SLU, personlig presentation av styrelsemedlemmar och bilder från fältvandringar t.ex. inom projektet Grazing4AgroEcology. Sofia Kämpe har också en Facebook-grupp, Skaraborgs grovfoderproducenter, vilken har 369 medlemmar.

Sala 12 november 2024

Linda af Geijersstam
Ordf.

Nilla Nilsdotter-Linde
Skr.

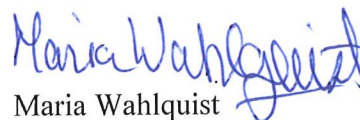

Kjell Sandahl
Kassör

Lars Jakobsson
Adjungerad kassör

Thomas Bengtsson

Matilda Johansson

Lasse Larsson

Maria Wahlquist

Välkommen
till

Årsmötesseminarium och årsmöte i Svenska Vallföreningen – torsdag 9 november 2023

Program

- 09.30 **Samling och kaffe**
10.00 **Välkomsthälsning och info om Biologiska Yrkes-
högskolan, BYS**
Carina Laurell och Ylva Öhman berättar om skolan och undervisningen
Skottlandsresa med SustAinimal
Anna Carlsson, Skogsgård
Grazing4AgroEcology – G4AE
Linda af Geijersstam, Svenska Vallföreningen om EU-projekt för ökad betesdrift
Unga lantbrukare på betesdagar i Tyskland
Sara Carlsson & Lovisa af Geijersstam berättar om sin resa med G4AE
Bensträckare
- 11.15 **Årsmöte – Svenska Vallföreningen**
12.00 **Information om Nature Restoration Law, NRL**
Anna Hessle, SLU Skara informerar även om Götala försöksstation
12.20 **Lunch**
13.10 **Fiberkvalitet hos rörsvingel och andra gräsarter i renbestånd**
Grundläggande kunskap om fiberfraktioner i olika vallgräsarter
Elisabet Nadeau, forskningsledare SLU/HS
Vad innebär den nya kunskapen om fiberkvalitet för växtförädlingen?
Linda Öhlund, växtförädlare Lantmännen
Växtförädling i rörsvingel
Vad innebär mjukbladig rörsvingel och vad tittar man på i förädlingen av densamma?
Tom Niehof, product manager på Barenbrug, Nederländerna
Andel rörsvingel i vallfröblandning och aktuellt från sortval
Vad hittar vi om rörsvingel i de svenska försöken?
Ola Hallin, försöksledare Hushållningssällskapet Sjuhärads
Utformning av vallfröblandningar hos våra stora aktörer
Hur ser man på andel och sort av rörsvingel/rörsvingelhybrid?
Ola Sixtensson, Scandinavian Seed
Freddy Bengtsson, Gullviks
Per-Anders Andersson, Lantmännen
Möjlighet och utmaningar med rörsvingel – paneldebatt
Moderator Linda Grimstedt, redaktör på Tidningen Husdjur
15.30 Avslutning & kaffe

- Plats:** <https://www.vgregion.se/f/naturbruksskolan-uddetorp/>
- Hitta hit:** Uddetorp ligger utanför Skara i Västra Götaland.
- Kostnad:** 400 kr för hela dagen inklusive förtäring, betalas via Swish 123 530 38 62 eller på Bg 108-9705 vid anmälan.
- Anmälan:** via SMS till Kerstin Persson, 070-519 13 45 uppge namn och antal samt eventuella allergier.
E-postadress till Kerstin: arbelundagard@gmail.com
- Sista anmälningsdag:** 27 oktober
- Information:** Sofia Kämpe, Svenska Vallföreningen, tel: 073-310 78 69, e-post: sofia@torpetlantbruk.se
- Reseersättning:** Svenska Vallföreningen står för resekostnaderna (billigaste färd sätt) för två styrelserepresentanter från lokal föreningarna (eller kontaktperson där förening saknas).

Varmt välkommen!

Svenska Vallföreningen
<http://www.svenskavall.se/>

<https://www.vgregion.se/f/naturbruksskolan-uddetorp/>

OD LL KS MW MS

Svenska Vallföreningens årsmöte i Skara

Den 8–9 november hade Svenska Vallföreningen årsmöte med tillhörande seminarium på Naturbruksskolan Uddetorp i Skara. Linda af Geijersstam, Färjestaden, fortsätter som ordförande med Kjell Sandahl, Nye som kassör och Nilla Nilsson-Linde omvaldes till sekreterare. Som ny i styrelsen valdes Lars Larsson, Jon-Jons lantbruk i Bollnäs. Föreningen har ca 1 600 medlemmar som är fördelade på 17 lokalföreningar från norr till söder i Sverige.

Vid seminariet bjöds på ett späckat program. Först presenterade Ylva Öhman och Carina Laurell Uddetorpsskolan och Biologiska Yrkeshögskolan, BYS. Därefter kom berättelser från resor som gjorts i samband med de betesprojekt som Svenska Vallföreningen deltar i. Det var Anna Carlsson som varit i Skottland inom projektet SustAnimal och Linda af Geijersstam som berättade om det europeiska betesprojektet Grazing4AgroEcology. Därefter presenterade sig den nya generationen Carlsson och af Geijersstam där Sara Carlsson och Lovisa af Geijersstam berättade om gårdsbesök i Tyskland med andra ungdomar inom Grazing4AgroEcology.

Efter lunchen inledde Anna Hessle, SLU med att redogöra för konsekvenserna om förslaget till Nature Restoration Law ska förverkligas i Sverige. Förslaget innebär att 20 % av den betesmark som fanns 1850 ska återställas. Anna Hessle och Rebecca Danielsson har i Rapport 60 från Inst. för husdjurens miljö och hälsa (SLU) beräknat att det skulle behövas mellan 150 000 och 500 000 dikor samt deras avkomma för att beta dessa 2,2 miljon hektar återställd betesmark från skogsmark och gammal igenvuxen betesmark. Efter lunchen förklarade Elisabet Nadeau att smältbarheten hos olika gräs varierar beroende på hur lignin binder till fiberfraktionerna. Det kan vara en förklaring till varför timotej i förlängningen ofta ger en bättre mjölkproduktion än t.ex. rörsvingel. Resten av dagen ägnades åt den mest gedigna genomgång av rörsvingel som tänkas kan.

Ola Hallin, Hushållningssällskapet Sjuhärad, gjorde en genomgång av svenska försök med rörsvingel som genomförts i Sverige sedan år 2000. Det skapade en bra diskussion eftersom i princip alla personer som genomfört försöken fanns i rummet. Linda Öhlund, ansvarig för växtförädlingen vid Lantmännen Lantbruk, Tom Niehof, Barenbrug Nederländerna, Freddy Bengtsson, Gullviks, Ola Sixtensson, Scandinavian Seed och Per-Anders Andersson, Lantmännen Lantbruk presenterade alla olika aspekter på rörsvingel såsom mjuk- och strävbladig karaktär, hektaravkastning, konkurrensförmåga och analysvärden.

Tidningen Husdjurs chefredaktör Linda Grimstedt höll i slutdiskussionen med den samlade kompetensen kring rörsvingel. Från vänster: Linda Grimstedt, Tidningen Husdjur, Freddy Bengtsson, Gullviks, Tom Niehof, Barenbrug, Ola Sixtensson, Scandinavian Seed, Ola Hallin, Hushållningssällskapet Sjuhärad, Per-Anders Andersson och Linda Öhlund, Lantmännen Lantbruk samt Elisabet Nadeau, SLU.

Avslutningsvis samlade Linda Grimstedt, chefredaktör på Tidningen Husdjur, alla rörsvingeltalare till en väl förberedd frågestund där även mycket frågor från publiken fick plats. Aldrig har väl rörsvingelns plats i svensk vallodling behandlats så ingående.

Rolf Spörndly, SLU, Inst. för husdjurens utfodring och vård, tel: 070-567 21 89, e-post: rolf.sporndly@slu.se

Beslutat på årsmötet 2023

Svenska Vallföreningens årsmöte 2023 hölls den 9 november på Uddetorps naturbruksskola i Skara. Som ordinarie ledamot omvaldes Nilla Nilsson-Linde och som ny ledamot i styrelsen valdes Lars Larsson, Jon-Jons lantbruk i Bollnäs, båda på tre år. Till suppleanter omvaldes Rolf Spörndly och Gunnar Liljebäck på tre år.

Till ordinarie revisorer för räkenskapsåret 2023/2024 omvaldes Lars Ericson, Umeå och Magnus Halling, Uppsala. Till suppleanter omvaldes Ingvar Persson, Umeå och Gunnar Danielsson, Kosta. Till valberedning omvaldes Göran Lindgren, Klässbol (sammanställande), Emma Hjelm, Hörby, Thomas Karlberg, Söderköping och Victoria Thuillier, Uppsala.

Svenska Vallföreningens styrelse

Ordinarie	Suppleanter
Linda af Geijersstam, Färjestaden, ordf.	
Nilla Nilsson-Linde, Uppsala, sekr.	Rolf Spörndly, Uppsala
Kjell Sandahl, Nye, kassör	Kerstin Persson, Köpingsvik
Maria Wahlquist, Vallåkra	Per-Anders Andersson, Sävsjö
Matilda Johansson, Färjestaden	Jacob Gustawson, Norrtälje
Lars Larsson, Bollnäs	Gunnar Liljebäck, Överkalix
Thomas Bengtsson, Rolfstorp	Sofia Kämpe, Karlsborg

Ekonomiadministration och medlemsregister sköts av Rådgivarna i Sjuhärad, Långhem.

Föreningen redovisade ett överskott för verksamhetsåret 2022/2023 på 4 133 kronor med ett eget kapital inklusive årets överskott på 759 051 kronor vid en balansomslutning på 1 459 507 kronor. Budgeten för innevarande verksamhetsår fastställdes med ett underskott på 24 500 kronor.

Årsmötet beslutade att behålla medlemsavgiften 550 kr/år varav 100 kr går till lokalföreningarna, såvida minst en aktivitet utöver årsmötet redovisas. Ej utbetalda medel skall användas dels för att initiera lokala aktiviteter, dels för att arbeta på riksplanet med information och lobbyverksamhet.

Föreningen hade 1 591 medlemmar som betalat årsavgiften i oktober 2023 vilket är en minskning med 72 medlemmar jämfört med året före. Medlemmarna är fördelade på 17 lokalföreningar och ett trettiotal sammankomster har arrangerats under året.

Rolf Spörndly, SLU, Inst. för husdjurens utfodring och vård, tel: 070-567 21 89, e-post: rolf.sporndly@slu.se

ANTAL BETALANDE MEDLEMMAR I SVENSKA VALLFÖRENINGEN

Lokalavd	Bet 02	Bet 03	Bet 04	Bet 05	Bet 06	Bet 07	Bet 08	Bet 09	Bet 10	Bet 11	Bet 12	Bet 13	Bet 14	Bet 15	Bet 16	Bet 17	Bet 18	Bet 19	Bet 20	Bet 21	Bet 22	Bet 23	Bet 24
eller län	02.10.07	03.10.07	04.11.19	05.11.04	06.11.07	07.10.19	08.10.15	09.10.12	10.10.12	11.10.03	12.10.24	13.10.15	14.10.07	15.10.12	16.10.19	17.10.18	18.10.01	19.10.10	20.10.13	21.10.14	22.10.14	23.10.16	24.10.14
Skåne	127	118	780	464	371	325	281	244	218	470	306	262	327	262	241	284	247	227	205	204	235	215	203
Uppland	104	95	260	179	167	146	140	124	232	169	256	211	190	205	188	171	172	173	148	143	136	128	137
Skaraborg	77	204	307	187	161	141	128	251	185	151	184	152	135	179	152	146	139	138	117	125	118	109	98
Halland	104	280	211	178	164	151	133	207	161	141	180	152	139	162	138	128	155	131	117	117	108	104	104
Ostergötli	52	207	273	174	149	132	115	177	140	116	156	138	120	154	131	94	138	121	105	102	95	91	84
Värmland	59	66	191	129	113	95	89	151	106	91	154	127	106	134	116	109	101	96	87	84	78	73	63
Sjuhärad	78	70	213	151	131	120	109	156	136	119	142	126	107	130	114	107	104	95	89	89	83	78	75
Jönköpings	37	32	243	153	116	96	86	71	307	174	126	141	117	96	94	133	109	96	91	89	106	105	98
Västervik	64	191	133	110	104	93	122	114	76	107	100	95	104	68	65	61	55	54	61	62	56	56	19
Västerbo	7	7	7	4	137	91	79	73	70	60	98	85	65	108	88	78	74	90	83	76	67	79	69
Örebro	49	42	133	96	85	73	65	156	103	78	97	85	77	96	80	66	65	61	58	60	52	45	45
Gotland	16	16	12	156	74	63	51	41	38	134	85	70	148	91	77	80	70	66	52	50	63	58	53
Sörmland	34	32	31	91	60	48	42	36	32	103	82	66	104	80	65	61	69	64	62	72	66	62	59
Gävleborg	51	41	38	31	166	104	75	59	48	137	79	74	74	93	70	61	52	50	49	51	44	47	46
Dalarna	45	39	34	29	158	101	79	64	55	124	69	84	74	72	59	63	57	54	45	45	56	45	41
Jämtland	31	32	30	26	120	83	66	52	42	73	64	51	66	53	49	48	45	41	40	31	32	29	26
Västmanl	36	32	121	81	63	54	47	41	36	35	57	48	37	62	49	42	38	45	41	42	42	38	34
Västernor	11	7	7	5	135	75	48	38	31	23	54	47	33	51	44	33	26	26	48	48	43	41	38
Södra Ka	7	8	206	111	77	55	45	37	104	68	44	87	63	56	50	78	65	57	51	50	75	76	66
Tjustbygd	32	37	116	75	57	51	44	36	74	50	43	34	30	24	22	29	24	21	20	19	29	26	21
Norrbotte	23	22	20	17	60	36	27	24	25	23	42	37	34	49	35	25	20	21	26	23	18	19	18
Kronober	10	10	9	8	156	85	62	43	97	48	39	58	40	32	30	54	42	33	30	31	44	44	39
Blekinge	7	6	6	5	114	53	31	29	111	49	33	40	29	28	29	48	31	27	21	22	28	27	22
RIKET	1061	1594	3381	2460	2938	2271	1964	2224	2427	2543	2490	2270	2219	2285	1986	1999	1898	1787	1646	1646	1663	1591	1456

TB
KS
MK M
llst

AKTIVITETSRAPPORT FÖR 2023 – Svenska Vallföreningen

2024-11-02

<i>Lokalförening</i>	<i>Aktiviteter</i>	<i>Kommentarer</i>
Upplands och Västmanlands Vallföreningar	<ul style="list-style-type: none"> Digital föreläsning 230306. Torsten Eriksson, SLU; Vid försenad vallskörd – rädda kvaliteten genom att höja stubben. Årsmöte 230411 på Lövsta, Uppsala eller via Teams. Frida Petters, RISE; Virtuella stängsel med efterföljande diskussion. 	Hybridmöte.
Södermanland	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	-----
Östergötland	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte och fältvandring 230509 hos Johan Wolf med familj. Tre stationer: Louice Lejon och Anders Bergstrand, Hushållningssällskapet Östergötland och Fanny Engdahl, Växa – höstinsådd i vete och majs, odling och i foderstat. Fredrik Johansson, Lantmännen – reparationer av vildsvinsskador i vall, demomaskiner som visades i fält samt Ulrika Aschan, HK Scan – slaktläget. Ledamot Johan Wolf var värd för en Greppa-träff som hölls av Anders Bergstrand, Hushållningssällskapet, under hösten; insådd under hösten, fördelar och risker och viktiga faktorer att tänka på. Familjen Wolf hade sått in gräs i samband med sådd av höstvetet där de sedan kompletterat med sådd av rödklöver under våren. Ledamot Tomas Johansson har under året varit med och varit drivande i en av de testgrupper som Madeleine Wiström, Hushållningssällskapet hållit i för Greppa Näringens nya grovfodermodul. 	Ca 30 deltagare. HK Scan sponsrade med hamburgare till grillningen.
Tjustbygden	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	-----
Skåne	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte 230227 på Teams; Nya och äldre försök inom odling av vall och grovfoder och årsmöte. Ola Hallin, Hushållningssällskapet Sjuhärad; Vallfröblandningar anpassade till antal skördar. Cecilia Palmberg, SLU; Odling av rörflen till strö, odlingsåtgärder och användning. 	25-tal medlemmar.

<p>Skåne (forts.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vallfältvandring 230516 hos Ola och Eskil Carlsson, Norrevång, Fjälrov; pratade vallprognos, diskuterade majssådd och ogräsbekämpning med grannen Per Nilsson. Per har en mycket högavkastande mjölkko-besättning och olika vallkoncept som vi fick ta del av. Mats Håkansson, HIR Skåne uppdaterade om fröblandningar och växtskyddsmedel. • Borgeby Fältdagar 230728–29. Maria Wahlquist hade huvudansvar för Svenska Vallföreningens monter. Delad monter med Klöver Ess Agri. Linda Grimstedt, tidningen Husdjur, intervjuade pristagarna av Årets Vallmästare Göran och Susanne Lagerstedt Olasgård, Valinge Halland i montern. • Svenska Vallföreningens sommarmöte på Österlen 230720–21 – Där himlen möter havet eller från frö till foderbord. Besök bl.a. på Bollerups naturbruksgymnasium, Skänefrö samt hos Mats Areskoug (tjurar, rörsvingel) i Slättäng och Lundgrens Nyåkra AB (nedgrävda bevattningsledningar, lusern). • Majsdag 230906 på Helgegården, Skepparslöv. Försöksvisning på förmiddagen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Presentation av majssorter. Sortföreträdare presenterar sina sorter. 2. Presentation av majssorter. Sortföreträdare presenterar sina sorter. 3. Svampsjukdomar i majs, Henrik Gertzell, HIR Skåne 4. Holländsk majsodling, Ugerup Engineering 5. Majs i foderstaten, Yngve Tjörnbo, IQ-Foder 6. Viltskador, SLU, HS i Skåne 	<p>Ca 50 deltagare.</p> <p>Över 135 besökare inkl. elever från Önnestads och Bollerups naturbruksgymnasier. Lunch från Degeberga Slakteriprodukter. Samarrangemang mellan Skånska Vallföreningen, SLU, HIR Skåne AB och Hushållningssällskapet Skåne. Finansierat av EU via Jordbruksverket.</p>
<p>Sjuhäradsbygden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Årsmötet 230326 på Strömma Naturbrukscentrum, Sätilla. Henrik Netterlund, HS Konsult – mellangrödor. Kullingsjö Lantbruk – presentation. • Fältvandring 230517 hos Anders Levin, Bonared, Hyssna, ekologisk mjölk – och spannmålsproduktion om 340 ha åker och 160 ha naturbetesmark, ca 200 mjölkkor samt egen ungnöt. Växtodlings- och produktionsrådgivare från Rådgivarna i Sjuhärad – hur vi säkrar vinterns foder? 	<p>På mötet deltog 9 personer.</p> <p>Träffen hade 27 deltagare. Samverkan mellan Rådgivarna i Sjuhärad, Hushållningssällskapet i Sjuhärad och Gröna Möten.</p>

Handwritten notes in blue ink:
 TB
 LH KS
 MW M
 alex

Sjuhäradsbygden (forts.)	<ul style="list-style-type: none"> Fältvandring 230523 hos Mia och Christian Olsson på Algutstorp, Tranemo som bedriver nötköttsproduktion och potatisodling. Produktionen av vall och spannmål går till de egna djuren Växtodling- och produktionsrådgivare från Rådgivarna i Sjuhärad och Hushållningssällskapet Sjuhärad. Genomfört resa ihop med Maskinringen Sjuhärad till Borgeby fältdagar. Fältvandring 231004 hos kusinerna Holgersson, Gudmundstorp, Ljung. De är flerfaldigt belönade för sin vallodling och delgav oss hur de tänker när det gäller att ha både tillräcklig kvantitet och rätt kvalitet på fodret till sina djur. Vid fältvandring studerades gårdens växtodling i fält av olika spannmål, majs och vall. Ola Hallin, försöksledare på Hushållningssällskapet Sjuhärad samt koordinatör över Sverige-försöken, Linda af Geijersstam, rådgivare Lantmännen samt expert på majsodling och Kristina Holmström, SLU/Hushållningssällskapet Sjuhärad delade med sig av sina erfarenheter denna dag. 	<p>Träffen hade 39 deltagare. Samverkan mellan Rådgivarna i Sjuhärad, Hushållningssällskapet i Sjuhärad och Gröna Möten.</p> <p>Resan hade 34 deltagare.</p> <p>Det var 37 deltagare på plats.</p>
Jönköping	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte 230124, Vrigstad Vårdshus. Per-Anders Andersson, Lantmännen; Olika vallfröblandningars egenskaper för odling och utfodring. Vallkväll på Vallersta gård, Värnamo. Rolf Spörndly, SLU; Hur lyckas an med god ensilagekvalitet? 	<p>Ca 30 deltagare.</p> <p>Ca 40 deltagare. Samarrangemang med Hushållningssällskapet och Lantmännen, hamburgare och kaka serverades.</p>
Skaraborg	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte 230323, Skara; Dannylo Sousa; Varför avkastar korna på Viken sämre på rörsvingelensilage jämfört med timotej- eller ängssvingelensilage, är det sämre fiberkvalitet och hur hanterar vi den i foderstaten? Svante Andersson Hushållningssällskapet och Torbjörn Lundborg, Växa; produktionskostnader/endagars foderkontroll med information från sina Erfa-grupper. Fältvandring 230809 på Nötcenter Viken; Majs och vallstrategier. Betesfältvandring 230906 hos Sofia Kämpe. Medverkan av Anna Hessle, SLU. 	<p>Soppa & bröd serveras. Skaraborgs Vallförening i samarrangemang med Växa och Hushållningssällskapet.</p> <p>20 personer deltog.</p> <p>13 personer deltog. Samverkan med SLU inom EU-projektet Grazing4AgroEcology.</p>

Handwritten notes in blue ink: TB, KS, MW, MD, and a signature.

Skaraborg (forts.)	<ul style="list-style-type: none"> Videoprojekt om valletablering har slutförts och redovisats, ligger på Youtube, https://www.youtube.com/watch?v=A13E07BtD2M&pp=ygUOdmFsbGV0YWJsZXJpbmc%3D och https://www.youtube.com/watch?v=HrzRy-vvaH2M&pp=ygUPdmFsbGbdtnJlbmluZ2Vu 	
Halland	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte 230301 i Falkenberg. Ola Hallin, Hushållningssällskapet Sjuhärad; Hur påverkar tidpunkt och art vid sådd av vallbaljväxter på hösten övervintring och skördestorlek. Val av vallfröblandning anpassad till antal vallskördar. Fredrik Pettersson, Swedish Agro; visning av olika såmaskiner för insädd och en del andra maskiner. Vallvandring 230523 hos Benjamin Eriksson, Tuvagård. Benjamin berättade om sina idéer och tankar när det gäller vallodling. Han hade bl.a. testat en lite ovanlig skyddsgröda för insädd av vall. Sommarträff 230705 hos familjen Lagerstedt som blev Årets Vallmästare 2023. 	<p>36 personer.</p> <p>Ca 20 deltagare.</p> <p>Samarbete med Växa och Arla.</p>
Västsverige	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	<p>-----</p>
Värmland	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	<p>-----</p>
Örebro	<ul style="list-style-type: none"> Årsmöte 230331 via Skype. Linda af Geijersstam; Vad händer i Svenska Vallföreningen? Varför stötts inte vallodlingen mer av politiker och Jordbruksverket? Fältvandring 230802 hos familjen Dybeck, Ältetorps lantbruk, Askersund med konventionell mjölkproduktion, 300 mjölkkor och ca 160 ha vall. Mattenkee i egenkomponerad blandning. Under 2022 testade de fyrskördesystem på gården. Under fältvandringen diskuterades bl.a. lupin som helsäd, mattenkee, torktåliga arter, gödsling och hur vi hanterar en eventuell foderbrist. Medverkande: Marcus Älmefur, växtodlingsrådgivare och Niklas Johansson, produktionsrådgivare från Växa Sverige samt representanter från Länsstyrelsen Örebro och Örebro läns Vallförening. 	<p>Den digitala tekniken fungerade fint, intressant föredrag. 6 deltagare.</p> <p>Ett samarrangemang mellan Örebro läns Vallförening, Länsstyrelsen Örebro och Växa Sverige. Ca 50 personer deltog. Föreningen bjöd på grillad korv, kaffe och kaka. En intressant och lyckad kväll!</p>

Dalarna	• -----	-----
Gävleborg	<ul style="list-style-type: none"> • Årsmöte 230420 på Nytorp. Erfarenhetsutbyte och diskussion om användning av N-Sensor i vallodling. • Valldag på Nytorpcentrum, Arbrå 231207. Carl Andås, Växa Sverige; Föreläsning om bevattning av åkermark och beten – grunder, ny teknik och lönsamhet. Lantbrukares erfarenhet av bevattning sommaren 2023. Länsstyrelsen – vilka tillstånd krävs, hur söks de och till vilken kostnad? 	11 deltagare, hybridmöte på plats och via Skype. Föreningen bjöd på kaffe och smörgås. 12 deltagare. Samarrangemang med Länsstyrelsen i Gävleborg. Tog betalt för förmiddagsfika och lunch.
Jämtland, Härjedalen	• -----	-----
Västerbotten	<ul style="list-style-type: none"> • 230404: Årsmöte på Spiran, Sikeå. Föreläsningar om CAP, fröer och utsäde från Lantmännen och kalk från Fodercentralen. • Fältvandringar; aktuella frågor om vallproduktion: 230529 – Renbergsvattnets lantbruk, Burträsk, 230531 – Frank och Leni Willinger, Rödåsel, 230601 – Pieter Sikkema och Chantal van Veen, Frostkåge. 	Årsmötet avslutades med lunch som Lantmännen och Fodercentralen bjöd på. Samarrangemang mellan Länsstyrelsen i Västerbotten (Greppa Näringen) och Västerbottens Vallförening.
Norrbottn	• -----	-----

JBL
 KS
 MW
 M
 cde

Inbjudan att synas tillsammans med oss!

LRF Häst är en branschavdelning inom LRF som samlar hästnäringen för att gemensamt arbeta för hästföretagarnas förutsättningar. LRF är en partipolitiskt obunden intresse- och företagsorganisation för människor och företag inom de gröna näringarna. LRF Häst arbetar med politisk påverkan, företagsutveckling och opinionsbildning – om vikten av hästföretagandet som en given del av de gröna näringarna. Målet är fler professionella hästföretag med ökad lönsamhet och konkurrenskraft.

Att vi organiserat oss har gjort att vi kunnat synliggöra och påverka många frågor som är viktiga för hästföretagare. LRF drev och vann till exempel ett principmål gällande strandskyddet i Mark och miljööverdomstolen. Beteshållningen med hästar ansågs där utgöra jordbruk och var därför tillåtet, eftersom det finns ett undantag för jordbruksverksamhet i strandskyddsreglerna. En annan fråga där LRF Häst var mycket aktiv var i förändringen av konsumentköplagen som började gälla 2022. Detta och mycket mer vill vi berätta om och därför har vi beslutat att ta fram ett helt nytt marknadsmaterial i form av en professionell interaktiv broschyr som vi kommer att använda aktivt under de kommande 2 åren. Vi är övertygade om att denna marknadsföringssatsning ska skapa nya värdefulla möjligheter för oss och medverkande aktörer.

Detta nya material ska även lyfta fram LRF Häst, medlemskapet och samtliga fördelar som finns med att vara medlem. Syftet är att locka nya medlemmar, stärka relationen med våra befintliga medlemmar samt nå ut till målgruppen i stort för att belysa det viktiga arbete som vi gör. Vi vill också visa upp vad som hänt den senaste tiden och vad en spännande framtid har att ge.

Unik möjlighet att nå ut till en relevant målgrupp

I samband med denna nya marknadsföringssatsning ger vi er som ett utvalt företag en möjlighet att profilera er verksamhet och synas tillsammans med oss mot en gemensam målgrupp genom att medverka med en värdeskapande annons.

För att säkerställa en mångsidig synlighet och maximal spridning producerar vi broschyren i både digitalt och tryckt format. Broschyren kommer att användas överallt där vi har kontakt med såväl nuvarande som potentiella medlemmar.

- På vår hemsida – www.lrf.se/lrf-hast
- På sociala medier
- I e-postsignaturer
- I digitala och fysiska utskick av nyhetsbrev till medlemmarna
- I tryckt format vid personliga möten, medlemsträffar, mässor och evenemang

Detta erbjuder en enastående möjlighet för er att marknadsföra er verksamhet samtidigt som ni stödjer vårt initiativ.

Boka din plats nu!

Broschyren och innehållande annonser kommer att produceras i nära samarbete med JS Sverige, ett företag med över 25 års erfarenhet inom området. De kommer att kontakta dig för att presentera de möjligheter som finns. Om du vill reservera din plats på förhand eller om du har frågor redan nu, är du välkommen att kontakta JS Sverige på 040-699 09 00.

Vi är glada över att kunna erbjuda er denna marknadsföringsmöjlighet och ser fram emot att skapa fantastiska resultat tillsammans.

Med vänliga hälsningar

Sara Lennartsson, Branschansvarig

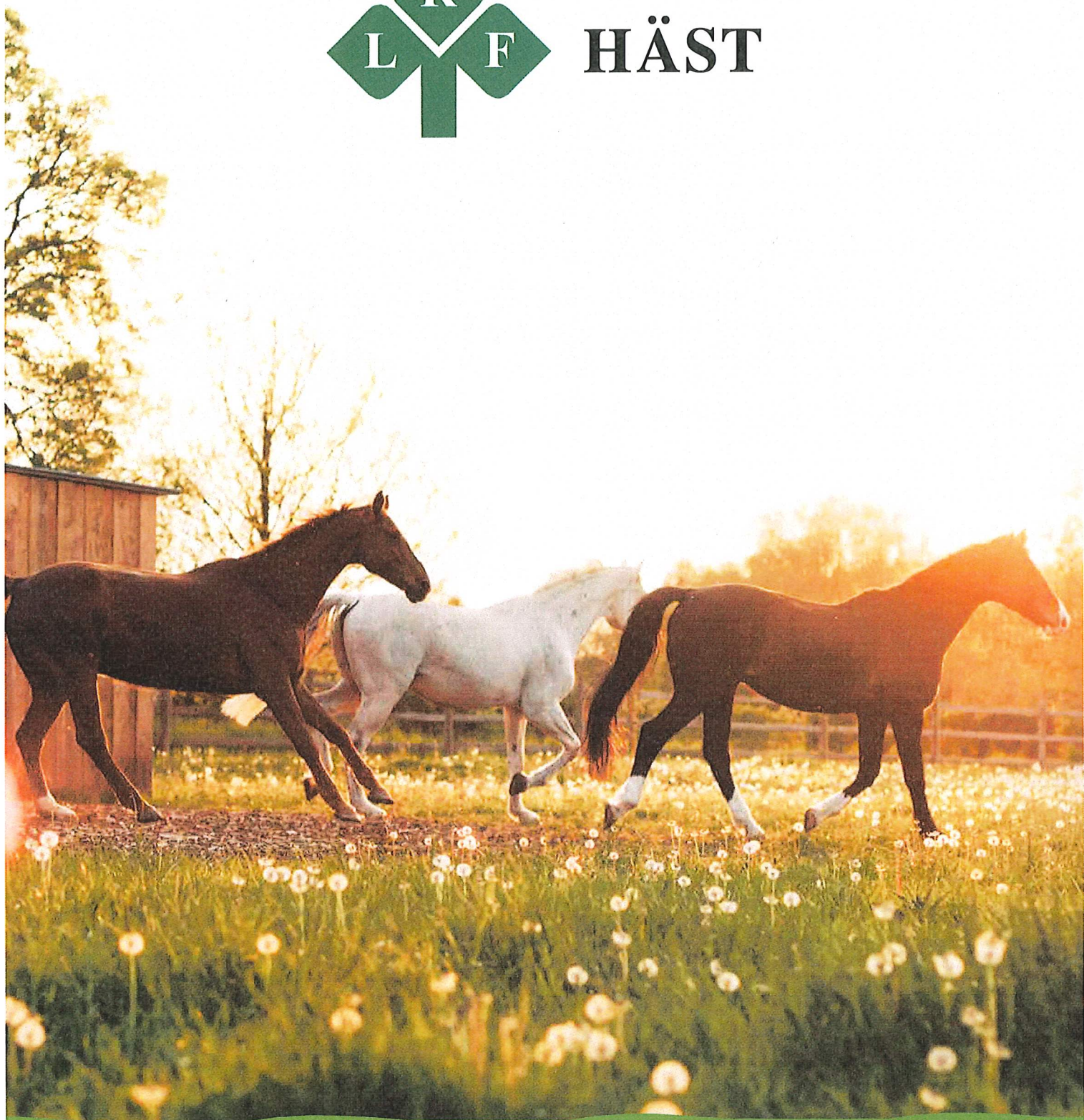
LRF Häst

Handwritten signatures and initials: TB, KS, MW, M, and others.

HÄST

Ju fler vi är desto
starkare blir vi

TB M
L MW
KS Orest

Young Farmers Tour

Leeuwarden, The Netherlands

Save the date
9th-11th June 2024

9th June: Working group
“Grazing” of the European
Grassland Federation (EGF)
Theme: Grazing for
Agroecology

10th June: Farm visits; meeting
with leading companies in the
Dutch value chain;
Newest insights on grasslands at
EGF

11th June: Farm
visits focusing on
innovation

Grazing4AgroEcology

Bit. 11

100 PD RS 12 2024

Vallen i ett nytt klimat - växtnäringsutnyttjande och läckagerisk

- Stallgödseln kan utnyttjas mer optimalt
- Vallen tar upp växtnäring på vintern
- Spridning längre än till 31/10
- Bra underlag för gödslingsregler behövs
- Försök även på lerjord
- Försök även i sydöstra Sverige

OTB
KS
MW M
www 5

Torka –
foderbehov –
sena skördar.
Behov av att
skörda sent och
därefter lägga
flytgödsel.

5 augusti 2022

Kunna utnyttja stallgödseln. Kalium för
övervintring. Gödsel på hösten – bra start
på våren – nyttja tiden före torkan. Hygien

18 november 2020

AK MW M
 JS KS WKT 4

Växstsäsong blir längre

26 januari 2021

Nya blandningar. Arter med lång tillväxt på säsongen. Rörsvingel. Engelskt rajgräs.

18 november 2021

TJB LK MW M
KS CRW 3

Vallen i ett nytt klimat - växtnäringsutnyttjande och läckagerisk

Forskning/utveckling behov – Ämneskommitte vall och grovfoder nov 2023

- Stallgödsel på hösten.
- Spridning i nitratkänsligt område tillåtet tom 31/10
- Tillväxt och upptag i vall.
- Läckage under vintern.
- Underlag för gödslingsregler!
- Försök även på lerjord
- Försök även i sydöstra Sverige

Spridningsregler på hösten anpassade efter..

LL TB M M
KS WWD 2

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN
för bättre grovfoder

Vallen i ett nytt klimat - växtnäringsutnyttjande och läckagerisk

- Linda af Geijersstam Svenska Vallföreningen
- Cristian Nilsson Hushållningssällskapet

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN
för bättre grovfoder

Svenska Vallföreningen

- Vi verkar för ett lönsamt utnyttjande av grovfoderväxter och bete.
- Vi arbetar för att hävda grovfoderodlarnas intressen.
- Vi påverkar och stödjer forskning, försök och rådgivning på vallområdet
- Vi har ca 2000 medlemmar och arbetar genom en nationell styrelse och genom lokalföreningar.

TB dL KS MW M
1
wert

11. BETE

- Hur sent bete påverkar nästa års bete i mängd och kvalitet
- Betesstrategier vid fållbete – stämmer tumregel 2–3 blad för effektivt bete för andra betesgräs än engelskt rajgräs?

12. ENSILERING/FODERUTNYTTJANDE

- Ensilera med tillsats av mikroorganismer som ger bättre smältbarhet för att kunna skörda mer sällan
- Tanninnehållande arter mot metanavgång

13. FÖRÄNDRING OCH KUNSKAP

- Strukturer för kunskapsöverföring/rådgivning – statskonsulent

KS TB MW M
3

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

5. KVÄVEGÖDSLING/STALLGÖDSLING

- Stallgödsel på hösten. Hur påverkas engelskt rajgräs. Tillväxt och upptag i vall. Läckage under vintern. Underlag för gödslingsregler!

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

6. SKÖRDESYSTEM

- Datum för sista skörd i nytt klimat. Olika breddgrader. Olika arter
- Hur sistaskörden påverkar mängd i förstaskörd och vallens hållbarhet
- Odlings-/skördestrategier för lusern

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

7. HÄSTAR

- Vallblandningar för hästar – arter och sorter
- Fler undersökningar om epifytiska svampar – dräktighetsproblem
- Fiber till hästar
- Forskning om hästnutrition

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

8. BALJVÄXTPRODUKTION

- Alternativ till rödklöver vid klövertrötthet
- Mattenkle
- Lusernsorter som fungerar på "icke-lusernjordar". Ympning
- Nya arter. Nya klöverarter
- Erfarenhetsinsamling käringtandsodling

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

9. VALLBLANDNINGAR

- Skördesystem – blandningsstrategier
- Sena sorter – färre skördar
- Blandningsförsök – systematisk provning

SVENSKA
VALLFÖRENINGEN

10. SKADEGÖRARE

- Knäppare i majs och andra grödor

AL TB MW M
KS wst²

Svenska Vallföreningen

- Vi verkar för ett lönsamt utnyttjande av grovfoderväxter och bete.
- Vi arbetar för att hävda grovfoderodlarnas intressen.
- Vi påverkar och stödjer forskning, försök och rådgivning på vallområdet

Nationell styrelse & lokalföreningar

- Linda af Geijerstam, Öland, ordförande
- Milla Nilsson-Linde, Uppland/Blekinge, sekreterare
- Kjell Sandahl, Småland, kassör
- Rolf Spöndty, Uppland, vice ordförande
- Jakob Gustavson, Uppland
- Maria Wahlquist, Skåne
- Matilda Johansson, Öland
- Kristina Sighriddson, Norrbotten
- Thomas Bengtsson, Halland
- Sofia Kämpe, Västergötland
- Gunnar Uljebäck, Norrbotten
- Kerstin Persson, Öland
- Per-Anders Andersson, Småland
- Jan Jansson, Sjuhärad, adjungerad
- Lars Jakobsson, Örebro, adjungerad

1. SMÄLTBARHET / FIBERKVALITET

- Rättvisande analyser
- Förädla utifrån detta
- Sortprovning med analyser och med flera skördetider
- Artforskning på fiberkvalitet

2. TORKA VÄTA KLIMATFÖRÄNDRING

- Torkåliga arter & sorter, baljväxter – gräs – örter
- Vättåliga arter
- "Om det här är början på klimatförändringarna - då kommer vi inte kunna bedriva lantbruk här i framtiden."

3. BEVATTNING

- Sortval/blandningsval för bevattnad areal
- Mer försök med bevattning av vall
- Givor och fördelning. Testa givor från praktiken
- Ekonomiska beräkningar på bevattning
- Bevattning av majs

4. VALLETABLERING I TORKA

- Är t.ex. rörsvingel konkurrenssvag även vid höstetablering?
- Klöver i renbestånd kontra blandbestånd vid höstetablering
- Kvävegödsling efter höstetablering
- Ogräshanteringen på hösten
- Försommartorka – alternativa sätt att så in vall
- "Jag har utsäde till att så om två gånger men inte tre"

Handwritten notes and signatures: JR, KS, MW, west, 1

Skåne och Tyskland resmål för Vallföreningen

Vallföreningen har under sommaren rest till såväl Österlen som tyska Oldenburg med fokus på både grovfoder och bete.

Text: Linda Grimstedt

SOMMARMÖTET i Vallföreningen hölls i år på Österlen i Skåne, under ledning av Vallföreningen i Skåne. Ett 50-tal medlemmar deltog i det två dagar långa mötet. På Skånefrö visades verksamheten från tröskning via rensning till lagring av utsäde. Dessutom fick besökarna se hur avfallet används till energiproduktion. På plats diskuterades också vikten av dialog mellan fröodlare och grovfoderodlare, samt fröodlarnas utmaningar med att leverera ogräsfritt utsäde och att ta fram de bästa sorterna men även de som är mer svårödlade. Därefter besöktes Bolle-rups lantbruksinstitut och naturbruksgymnasium som berättade om hur de arbetar med sitt grovfoder som ska fungera till flera olika djurslag och inriktningar.

På mjölkgården Lundgrens Nyåkra i Borrby fick sommarmötet se vallar med

en bred sammansättning av arter för att säkra foderkvaliteten till korna. Lusern ingår som proteinkälla i blandningen och deltagarna hade intressanta diskussioner om bevattningsstrategier.

ÄVEN MATS ARESKOUGS rationella nötköttproduktion i Slättäng fick besök. Där diskuterades inslaget av majs i foderstaten och valet av rörsvingelhybrid som garant vid torra.

Under sommaren har vallföreningen även rest till tyska Oldenburg med en grupp unga lantbrukare inom projektet Grazing 4 agro ecology. Där arrangerades en lantbruksmessa kring betesdrift, bland annat visades virtuella stängsel, biologisk mångfald i betesmarken, hantering av rovdjur samt skötsel av beten för bästa produktion. 📍

Foto: Linda af Geijerstam

● Sara Carlsson, Emy af Geijerstam och Lovisa af Geijerstam på plats vid den tyska betesmässan.

Foto: Linda af Geijerstam

● Bollerup, Skånefrö och flera gårdar hörde till besöksmålen.

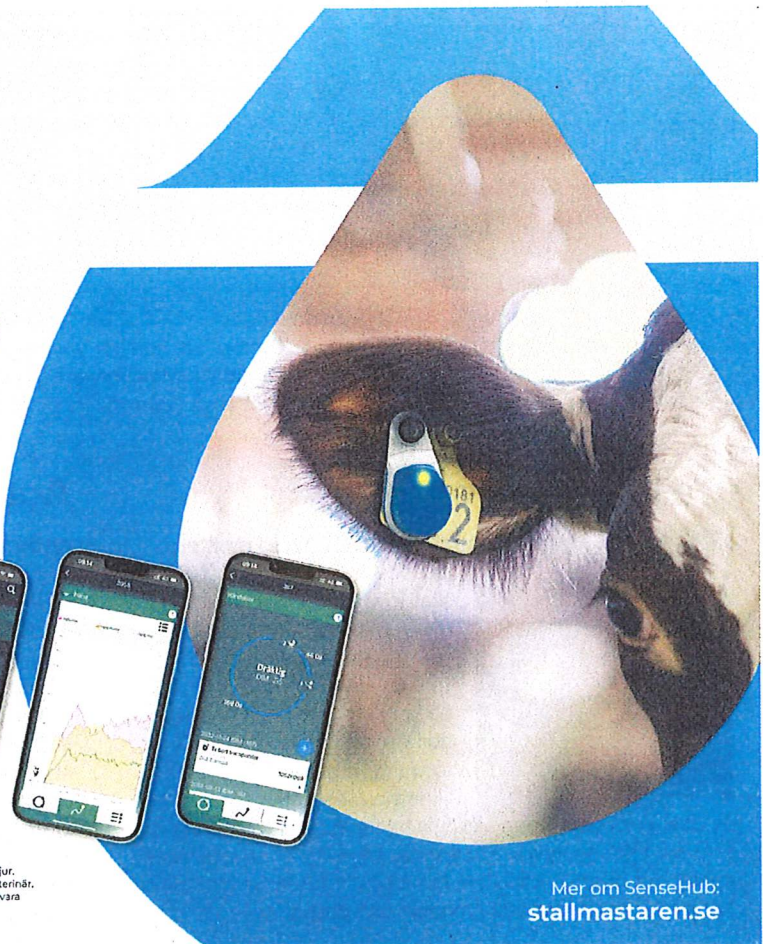
SenseHub®

Vi är SenseHub
Kontakta oss för
ett bra erbjudande!

Du köper din SenseHub direkt hos
OS ID / MSD Animal Health.
Kundservice: 0510-204 45
Mail: LMSE@merck.com

Denna produkt är inte till för diagnostisering, behandling, läkning eller för att förhindra sjukdom hos djur. För diagnostisering, behandling, läkning eller för att förebygga sjukdom hos djur, bör du konsultera veterinär. Noggrannheten av den data som samlas in och presenteras via denna produkt är inte avsedd att motsvara precisionsnivån för medicinsk utrustning eller vetenskapliga mätinstrument. Copyright © 2023 Merck & Co, Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

Mer om SenseHub:
stallmastaren.se

M
MW
Tjör KS LC west

Vallföreningens Sommarmöte – där himlen möter havet

Att producera bra grovfoder hela vägen från fröet till foderlagret, kring detta kretsade diskussionerna på Svenska Vallföreningens sommarmöte i slutet av juli, allt inramat av Österlens miljö med vackert landskap och drivna lantbruksföretag. Ett femtiotal medlemmar deltog i tvådagarsresan med studiebesök och goda möten med grovfoderkollegor.

Foto: Nilla Nilsdotter-Linde

På **Bollerup naturbruksgymnasium** visades skolans breda djurproduktion; hästar, mjölkkor, köttjur och grisar, med intressanta avelsfrågor i fokus. Här fick vi också höra om utmaningar i grovfoderproduktionen till alla djurslag och inriktningar. Bollerup började som lantbruksinstitut 1912. Einar Larsson, landshövding i Kristianstads län, införde hästar i undervisningen 1972 och började med avel på varmbloodhästar. Niklas Magnusson visade hästarna för oss. Skolan har 100

Foto: Linda af Geijersstam

egna hästar och 50 inackorderade elevers hästar. Det finns 20 avelsston och på seminestationen finns 3 hingstar. Det nuvarande mjölkkostallet byggdes 2014. Felicia som jobbar med korna presenterade besättningen, som producerar 13 000 kg ECM med två Lely-robotar. Grovfoder och spannmål odlas på gården blandas i en mixer och delas ut med en bandfoderfördelare. Gården har 80 ha vall med vallfröblandning Mira 24. Vallarna gödslas med 100–110 kg kväve per hektar. Fodermajs odlas också på gården. Totalt finns 750 ha åker. Köttjursbesättningen med

35 simmentalkor startades 1974. År 2012 köptes renrasiga röda angus, en lätt ras som passar på sämre marker och naturbeten. Skolan har även 340 modersuggor med i medeltal 28 smågrisar per sugga. Årligen investeras 8–10 miljoner i skolan som även äger 100 hus och 80 ha skog.

Foto: Nilla Nilsdotter-Linde

Nästa besök var på **Skånefrö**, ett företag grundat 1928. Vi fick se hela verksamheten, från tröskning till rensning och lagring samt även energiproduktion av avfallet. Fröodlarna har utmaningar med att hålla odlingarna fria från

ogräs och att en del sorter kan vara svåra att odla till moget frö. Dialogen mellan fröodlare och grovfoderodlare är viktig.

Rationell nötköttsproduktion kombinerad med en varierad växtodling finns hos **Mats Areskou i Slättäng**. Gården på 200 ha har spannmål, rörsvingelfröodling, potatis samt grovfoder till köttjursproduktionen. Gården har byggts ut efterhand; 2003 – nya stallar för dikor av simmental, limousin och charolais, 2005 – tjurstall med djupströ och skrapgång samt 2014 – spaltstall till slaktjurar med 400 platser. Totalt finns 400 dikor på gården och dessutom köps 100 avvanda tjurkalvar in på hösten. Med majs i foderstaten var proteinkällor en given diskussion. Torka som normalläge och krav på stor vallavkastning gjorde rörsvingelhybrid till valet på denna gård.

Hos **Lundgrens Nyåkra AB** i Borrbby har vallarna en bredare sammansättning för att säkra foderkvaliteten till de 160 mjölk-korna. Här används lusern som proteinkälla och diskussionerna om bevattningsstrategier blev intressanta.

Sommarmötet arrangerades av Skånska Vallföreningen.

Cissi Bjerström, Skånesemin, tel: 070-580 33 39,

e-post: cissi.bjerstrom@skanesemin.se

Linda af Geijersstam, Färjestaden, tel: 076-111 21 23,

e-post: linda.af.geijersstam@gmail.com

Valet av frö är första steget mot ett grovfoder av hög kvalitet!

Hos **Lantmännen** finns ett brett sortiment av vallfröblandningar med sorter från vår egen växtförädling som passar det svenska odlingsklimatet. Blandningarna är sammansatta för att ge ett grovfoder med både hög och jämn kvalitet under alla vållår.

En trygghet för dig som odlar.

Kontakta din säljare om du vill veta mer!

Lantmännen

Trygg med SiloSolve FC!

Ett grovfoder som ensileras snabbt spar på all den dyrbara näring du skördat.

SiloSolve FC hjälper dig att få ett välensilerat grovfoder och ger dig möjlighet att öppna din silo tidigt. Produkten är lätthanterlig och ofarlig för både människor och maskiner.

SVENSKA FODER

Handwritten notes: M, MW, KS, JB, etc.

Anmälan senast 31 maj

Maila eller posta din anmälan enligt anmälningstalongen nedan. Ange Sommarmöte och vem/vilka insättningen gäller. Sommarmötet kostar 1 200 kr/vuxen och 800 kr/barn under 15 år. Avgiften sätts in på Svenska Vallföreningens bankgiro 108-9705 senast onsdagen den 31 maj 2023. Vi räknar med stort intresse för resan men har begränsat antal platser i buss, till boende och måltider. **Först till kvarn!**

Resa

Vi reser gemensamt med buss från Bollerup båda dagarna, här finns parkering för våra bilar.

Boende bokas snarast, senast 31 maj

Planera och boka ditt boende snarast eftersom trycket är stort denna tid på Österlen! Vi har förbokat ett antal rum som måste bokas senast 31/5. Då det är flera boenden kommer vi båda dagarna ta oss själva med bil till en parkering på Bollerup varifrån bussen utgår och återkommer till. Till middagen på torsdagskvällen hämtas vi upp vid våra boenden och lämnas av vid boendena efteråt.

Örums Nygård, tel: 0411-52 40 80,

www.orumsnygard.se

info@orumsnygard.se

Dubbelrum pris 2 795 kr/natt, uppvärmd bubbelpool och tillgång till spa, checka in i tid! Onsdagskväll är det musikquiz, boka bord och välj meny som skiljer sig från grillbuffen!

Örum 119, tel: 0411-55 66 88, bredvid Örums Nygård!

www.orum119.se

stay@orum119.se

Dubbelrum pris 2 795 kr/natt, glassverkstad med café, bageri och pizza. Boka bord om du kommer redan på onsdagen!

Borregården B&B, tel:072-399 30 03,

www.borregarden.com

contact@borregarden.com

Dubbelrum pris 1 365 kr, 1 630 kr alternativt 1 830 kr/natt.

Hammenhögs Gästgivaregård, tel: 0793-39 21 00,

www.hammenhoggastis.se

info@hammenhoggastis.se

Dubbelrum pris från 1 150 kr/natt.

Österlens Karlsgård, tel: 0709-10 00 38,

www.karls garden.se

info@karls garden.se

Dubbelrum pris från 895 kr/natt, endast ett par rum.

Bed and books – Österlens Gästhärbärke,

<https://asterlens-ga-stha-rba-rge.worhot.com/>

Dubbelrum pris 2 340kr/2 nätter, gemensamt badrum, medtag eget sänglinne och handduk. Bokas genom Maria Wahlquist 076-771 42 44.

Rummen är förbokade från onsdag 19/7 till fredag 21/7.

Ni bokar själva senast 31 maj! Var och en betalar för sitt boende.

Ange "Vallföreningen" vid bokning så att de vet att ni hör till vår förbokning.

Kontaktpersoner

Mats Håkansson, 070-894 53 67

Maria Wahlquist, 076-771 42 44

Alternativa besök i anslutning till Sommarmötet

- TV-aktuella Mandelmans, Rörum
- Gunnararshögs Gärd – kallpressad rapsolja
- Kiviks Musteri
- Österlenkryddor
- Stenshuvuds nationalpark
- Dag Hammarskjölds Backåkra och många stränder
- samt Tosselilla Sommarland för alla barn!

**Anmäl
senast 31 maj!**

Anmälan till Svenska Vallföreningens sommarmöte 20–21 juli 2023

skickas till e-post: vallforeningenssommarmote@gmail.com eller till Maria Wahlquist, Lagestorp 96, 253 42 Vallåkra. Avgiften sätts in på Svenska Vallföreningens bankgiro 108-9705 **senast 31 maj. Anmälan senast 31 maj 2023!** Förbokade rum bokas av var och en **senast 31 maj**.

Torsdag 20–fredag 21 juli	Antal personer	Vuxen	Barn (–15 år)	Summa kr
Studiebesök, lunch, fika, middag	.....	1 200 kr/pers	800 kr/pers	.....

Namn på personer som anmälan avser

.....
.....
.....

Adress .....

Telefon (mobil) ..... E-post .....

Ange om du behöver specialkost

.....

Handwritten signatures and initials: JB KS LL MW M

Välkommen till Sommarmöte på Österlen 20-21 juli - där himlen möter havet!

Foto: Maria Wahlquist

Foto: Bollerup

Foto: Pernilla Wahlquist

Från frö till foderbord

Välkomna till Skåne och ett sommarmöte som börjar med historia, avel och fröodling. Besök gör vi på några av Sveriges sydligaste djurgårdar med nya stall, sydliga foderstater och lantbrukare med många idéer kring vallodlingen. Självklart gör vi studiebesök hos Skånefrö som satsar på frökvalitet med en ny specialrensanläggning. För den som följer med finns en uppsjö av alternativa besök att välja på i området.

**Anmäl senast 31 maj!
Boka boende snarast!**

Program

Torsdag 20 juli

- 09.00 Samling båda dagarna; Bollerups Lantbruksinstitut och Naturbruksgymnasium - parkeringen
Kaffe och välkomsthälsning - **Maria Wahlquist**, Skånska Vallföreningen
- 09.30 Historisk guidning i Borgen - **Margareta Nörrgård**, lokal guide
- 10.30 Hästavel på ett av Sveriges största varmlblodsstuteri, **Niclas Magnusson**, stuterichef
- 11.15 **Johanna Brandsten**, ladugårdsförman, visar oss mjölkkor och köttbesättningar med Röd Angus och Simmental, avelsmål och vallstrategi på gården
- 11.50 Buss till lunchen hos H&G:s KÖK på Tomelilla golfklubb
- 13.00 Studiebesök på Skånefrö, **Sven-Olof Bernhoff** med personal hälsar välkommen!
Rundvandring på anläggningen i Östra Tommarp med Europas modernaste frörensari
- 15.00 Med bussen vidare ut till fält hos lantbrukare med vitklöver/rödklöver/gräsfröodling
- 19.30 Grillbuffé på Örums Nygård, upphämtning med buss vid hotellen
- 22.00 Åter till hotellen

Fredag 21 juli

- 08.15 Buss från Bollerups Lantbruksinstitut och Naturbruksgymnasium - parkeringen
- 09.00 **Mats Areskoug**, Slättäng, Ystad. Nybyggt dikostall med rangeringsyta i mitten, med 400 djur behövs alla fyra djurstallen. Fröodlare med rödsvingel samt nya och äldre sorter av rörsvingel
- 10.30 Mot Kåseberga med fikakorgen!
- 11.45 Avresa från Kåseberga
- 12.00 Lunch Löderups Strandbad
- 13.00 Sponsorernas information
- 13.45 Besök hos **Lundgrens Nyåkra AB**, Borrbby, vår sydligaste mjölkgård med prisbelönt avelsarbete, nybyggt stall och annorlunda sydlig foderstat samt luservall
- 15.45 Avresa till Bollerup
- 16.00 Åter Bollerup

Alternativprogram - se nästa sida!

eurofins

skånesemin

Agra

HD BioRec
En del av Hedeselskabet

Skånefrö
FÖR EN GRÖNARE TILLVÄXT

LELY

Vi tackar våra sponsorer!

SVENSKA
FODER

Klover
Ess
Agri

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page.

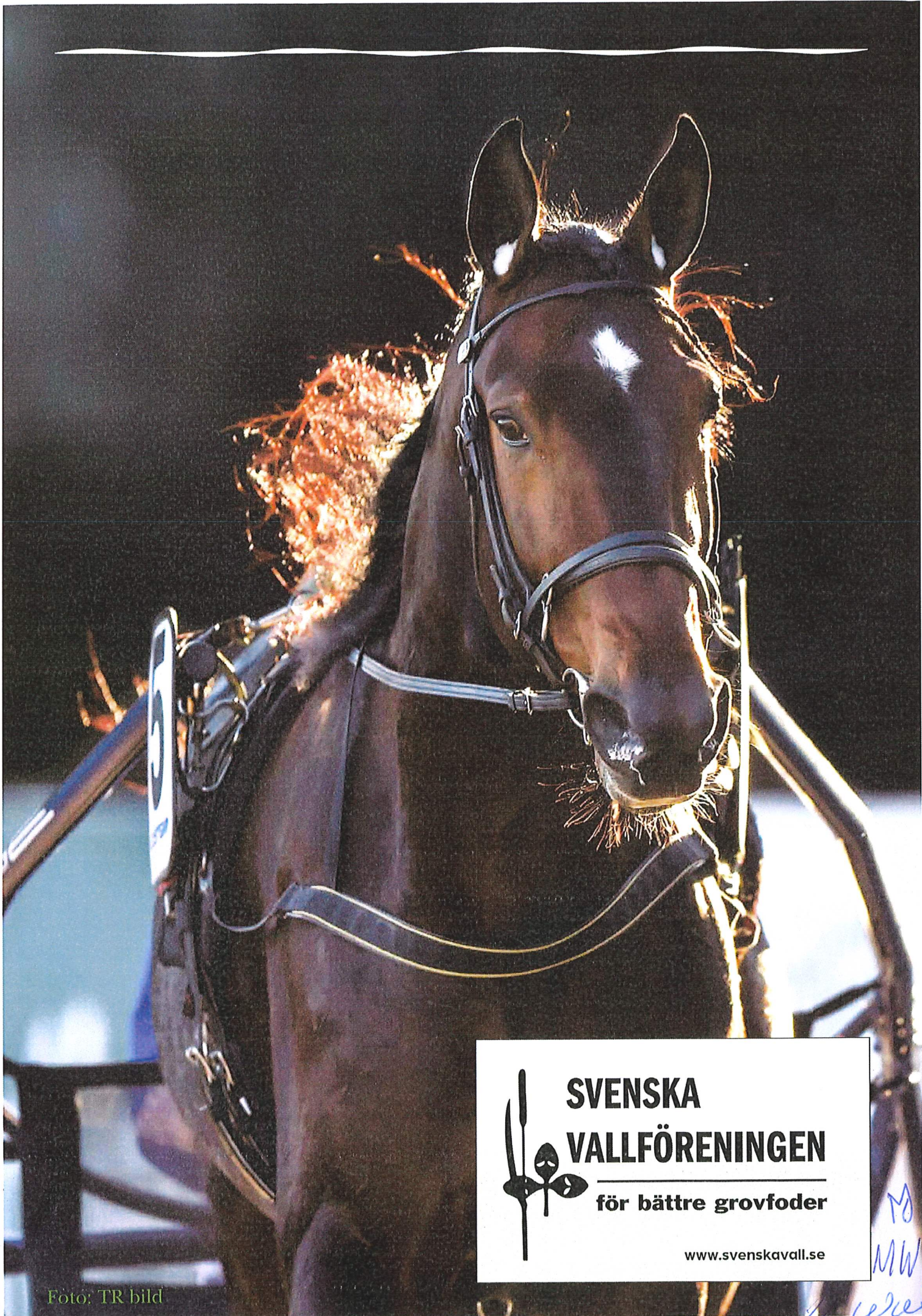

Foto: TR bild

**SVENSKA
VALLFÖRENINGEN**

för bättre grovfoder

www.svenskavall.se

M
NW

773 KS de vax

Vi samlar hästnäringen

LRF Häst samlar hästnäringen för att gemensamt arbeta för hästföretagarnas förutsättningar. Vårt mål är att det ska bli fler professionella hästföretag med ökad lönsamhet och konkurrenskraft i Sverige.

Vi är en branschavdelning inom LRF som arbetar med politisk påverkan, företagsutveckling och kommunikation om vikten av hästföretagandet som en given del av de gröna näringarna.

LRF Hästs prioriterade verksamhetsområden

För att uppnå det övergripande målet arbetar LRF Häst inom tre prioriterade verksamhetsområden:

Påverkansarbete

Vi vill att hästnäringen ska ses som en naturlig del i jordbrukspolitiken.

Företagsutveckling

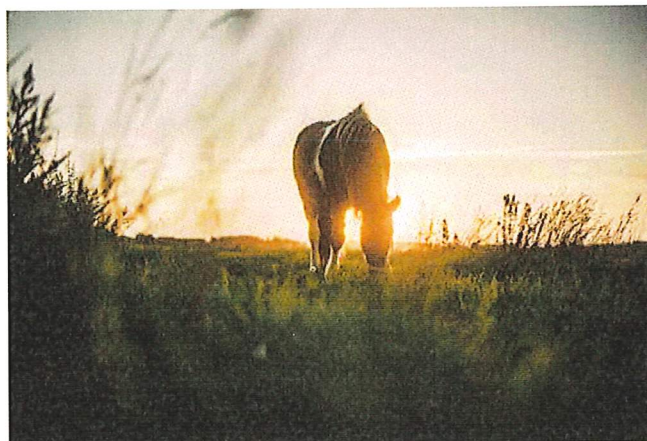
Vi vill att lönsamheten i branschen ska öka.

Opinionsbildning

Vi arbetar för att synliggöra vikten av det svenska hästföretagandet.

Hästdelegationen

Hästdelegationen är LRF Hästs beslutande organ, som beslutar om inriktning på LRF Hästs verksamhet och ansvarar för godkännande av nya medlemmar i LRF Häst. Delegationen för LRF:s talan i hästspecifika frågor.

Medlemmar i LRF Häst med representanter i Hästdelegationen

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)

Brukshästorganisationernas Samarbetskommitté (BRUNTE)

Svensk Travsport (ST)

Svenska Ridsportförbundet (SvRF)

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT)

Svenska Hästavelsförbundet (SH)

Svenska Islandshästförbundet (SIF)

Distriktshovslagarna (DH)

Western Riders Association of Sweden (WRAS)

Ridskolornas Riksorganisation (RRO)

Swedish Warmblood Association (SWB)

Travklubben Sleipner

Svensk Galopp

Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) (adjungerad)

KS LK
JB
MM
West